

ویژه اربعین ۱۴۰۳

هم قدم با اهل بیت

به رهبری حسین (ع)

بازخوانی ابعاد گوناگون «حماسه اربعین» در بیانات رهبر معظم انقلاب

جاذبه مغناطیس حسینی

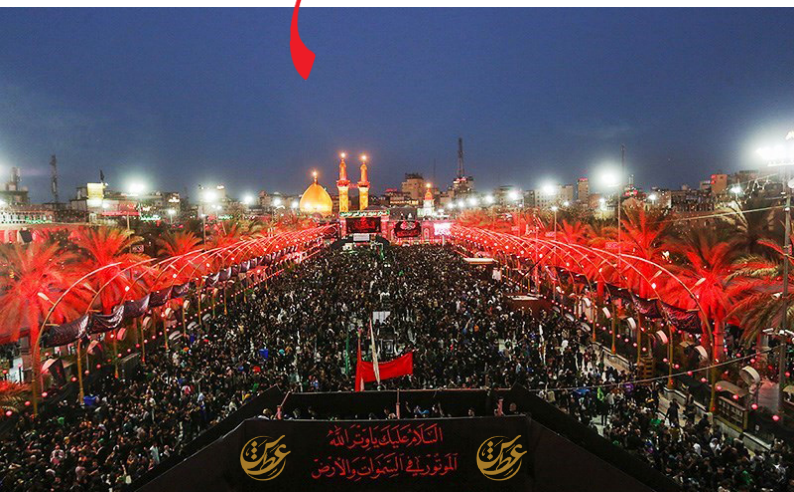
مروری بر چرایی پیاده روی اربعین

علمدار اربعین

نقش شهید حاج قاسم سلیمانی در بازسازی عتبات عالیات

اربعین بودی از تیر از شورا

اربعین است و چهار روز غم می بندد
اسرار محراب طواف حرم می بندد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نشریه موبک فرهنگی رسانه ای عطش

صاحب امتیاز: موبک فرهنگی رسانه ای عطش

مدیر مسئول: علی حیدری

سر دبیر: رسول شادمانی

سورای سیاستگذاری: یونس فتحی، علی حیدری، فاضل یادگاری

نجمه دریاییگی، محمد مهدی ملک قاسمی

تحریریه افتخاری عطش: حسین شهابی، حکمت قاسم خانی

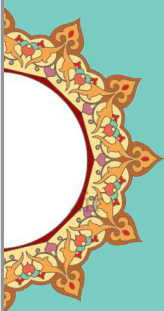
حسن همیشه بهار، فریبا مهدی پور، سید فخرالدین موسوی

طراح و صفحه آرا: عفت فلاح

ارتباط با رسانه ها: محمد سیروس

ارتباط با موبک ها: حکمت قاسم خانی

تماس با نشریه: ۰۹۱۲۵۰۷۹۱۰۷

فهرست

- ▶ ۴ اربعین رسانه پر قدرت عاشورا.....
- ▶ ۶ به رهبری حسین(ع).....
- ▶ ۱۰ جاذبه مغناطیس حسینی.....
- ▶ ۱۲ کشتی نجات.....
- ▶ ۱۴ علمدار اربعین.....
- ▶ ۱۶ راه وحدت.....
- ▶ ۱۸ سوغاتی چی میخواهی؟.....
- ▶ ۲۰ از اربعین تا شهادت.....
- ▶ ۲۲ معیار سعادت و شقاوت.....
- ▶ ۲۴ شعر.....
- ▶ ۲۸ صداهایی که از عاشورا می گویند.....
- ▶ ۳۰ هم قدم با اهل بیت.....
- ▶ ۳۲ خودمان را کم نکنیم.....

اربعین رسانه پر قدرت عاشورا

«حرف اول» نویسنده: علی حیدری

اربعین در کنار عشق و شور و دلدادگی کارکردهای دیگری در حوزه‌های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دارد که شناخت و ژرف‌اندیشی درباره کارکردهای آن اهمیت فراوانی دارد.

«۶۶» اربعین یکی از نقاط عطف تاریخ اسلام است که در طول نزدیک به ۱۴۰۰ سال گذشته نماد عشق و ارادت عملی شیعه به امام مظلومش بوده و به جرئت می‌توان گفت اهتمام شیعیان به پیاده‌روی اربعین رمز ماندگاری عاشورا در طول اعصار و قرون بوده است. اگرچه با وجود محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی که حکام جور برای حرکت دلدادگان کوی حسینی ایجاد می‌کردند، اما همت و غیرت دینی شیعیان هیچ‌گاه نگذاشت تا شعله این چراغ رو به خاموشی بگذارد، اما در سال‌های اخیر و با فراهم شدن فضا، پیاده‌روی اربعین به یک حماسه بزرگ و تابلویی عظیم از عشق و ارادت مسلمانان و دلباختگان عزت و شرف به راه سرخ حسینی تبدیل شده است. اربعین در کنار عشق و شور و دلدادگی کارکردهای دیگری در حوزه‌های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دارد که شناخت و ژرف‌اندیشی درباره کارکردهای آن اهمیت فراوانی دارد. اگرچه امسال به جز شیعیان عراق، ملت‌های دیگر از فیض حضور در این اجتماع عظیم محروم هستند؛ اما نگاهی به کارکردهای سیاسی اربعین به امید تکرار پرشورتر آن در سال‌های آینده خالی از لطف نیست.

اول اینکه، اجتماع بزرگ و منحصر به فرد اربعین نماد وحدت جهان اسلام است. پیاده‌روی اربعین از آن دسته آیین‌های مذهبی و دینی است که با توجه به ماهیت قیام عاشورا ظرفیت بالایی برای بسترسازی تحقق امت واحده دارد. دوم جنبه اقتدارآفرینی اربعین است که در وضعیت کنونی و با توجه به گسترش گروه‌های انحرافی، بسیج سیاسی عبادی اربعین نمادی از قدرت سیاسی شیعه را به منصف ظهور در می‌آورد.

حضور بی مانند شیعیان از قومیت‌ها و ملیت‌های مختلف و از اقصا نقاط جهان در اربعین نشان می‌دهد، مکتب حسینی، قابلیت و قدرت بسیاری برای بسیج کردن ملت‌ها دارد.

نکته سوم پاسداشت عملی و تلاش برای زنده نگه داشتن یاد و نام سیدالشهداء به منزله نماد ظلم‌ستیزی و آزادی‌خواهی است و از این رو اربعین مبدأ حرکت ماندگار برای تبلیغ و ترویج فرهنگ حسینی بوده، هست و خواهد بود.

چهارمین نکته توجه به جریان‌سازی است. اجتماع عظیم اربعین مانند رودخانه‌ای پرخروش و جوشان نگاه‌ها و احساس‌های عاشورایی را به هم نزدیک و به یکدیگر ضمیمه می‌کند و از دل آن هم‌هدفی و اشتراکات روحی، اخلاقی و اعتقادی پدید می‌آید که می‌تواند جریان‌ساز باشد.

پنجمین مسئله نمادسازی است. عاشورا مضامین بلندی دارد که قابلیت بازنمایی و نمادسازی دارند. حضور سلايق و باورهای مختلف تحت پرچم شیعه در اربعین این فرصت را ایجاد می‌کند تا با الگوسازی از فرهنگ عاشورا برای شرایط امروز ملت‌ها مدل حرکتی متناسب طراحی و عملیاتی شود. البته عاشورا همچون اقیانوس بیکرانی است که در همه عرصه‌ها می‌تواند حرکت‌آفرین، اثربخش و ثمربخش باشد و اربعین خود به تنهایی یک رسانه است؛ چرا که از چهلم آن واقعه بزرگ تا به امروز، پیام‌رسان عاشورا و کربلاست. همانطور که رهبر فرزانه انقلاب یک سال پیش در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام‌حسین(ع) فرمودند: «اهمیت اربعین اول این بود که رسانه پر قدرت عاشورا است. از روز عاشورا تا روز اربعین- بنا بر یک روایت روزی است که اهل بیت برگشتند به کربلا- این چهل روز، چهل روز فرمانروایی منطق حق در میان دنیای ظلمانی حاکمیت بنی‌امیه و سفیانی‌ها بود. رسانه حقیقی [یعنی] فریاد زینب کبری، فریاد حضرت سجاده؛ در کجا؟ در کوفه، در شام، در آنجایی که ظلمات محض بود؛ اینها بزرگ‌ترین رسانه بود. همین‌ها بود که عاشورا را نگه داشت، همین‌ها بود که عاشورا را به امروز رساند.»

به رهبری حسین (ع)

بازخوانی ابعاد گوناگون «حماسه اربعین» در بیانات رهبر معظم انقلاب

در متن زیر، مجموعه بیانات رهبر معظم انقلاب درباره‌ی زیارت امام حسین (ع) در روز اربعین بازخوانی می‌شود.

زنده نگه داشتن عاشورای کربلا

حادثه‌ی عاشورای حسینی را ستمگران و ظالمان میخواستند نگذارند باقی بماند، زینب کبرا (س) نگذاشت. دو حرکت عمه ما «زینب کبرا (س)» انجام داد: یک حرکت، حرکت اسارت بود به کوفه و شام و آن روشنگری‌ها و آن بیانات که مایه افشای حقایق شد؛ یک حرکت دیگر، آمدن به زیارت کربلا در اربعین بود؛ حالا اربعین اول یا دوم یا هرچه. این حرکت به معنای این است که نباید اجازه داد که انگیزه‌های خباثت‌آلودی که قصد دارند مقاطع عزیز و اثرگذار و مهم را از یادها ببرند، موفق بشوند؛ البته موفق هم نخواهند شد.

«روح شیعه روح کربلایی و عاشورایی است.»

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیانات مختلف درباره‌ی ابعاد حماسه‌ی زیارت اربعین سخن گفته‌اند.

مسائلی مانند:

تاریخچه زیارت اربعین
ابعاد معنوی پیاده‌روی
اربعین، ظرفیت اربعین در
مسیر تمدن‌سازی نوین
اسلامی و... در این سخنان
مورد بحث و بررسی قرار
گرفته است.

شکل گرفتن قیام‌های متعدد بعد از زیارت کربلا

اولین نهضتی که بعد از عاشورای حسینی از طرف شیعیان به وجود آمد، نهضت توابین بود. اینها آمدند در آن مرقد پاک دور هم جمع شدند، مبلغ زیادی اشک ریختند... گمانم گفته‌ام یک شبانه‌روز یا دو شبانه‌روز اشک [ریختند]؛ بعد از این گریه‌ها بود که دست به دست هم دادند، تصمیم گرفتند که بروند تا جانشان را در راه خدا بدهند و تا کشته نشده‌اند، دست از جنگ برندارند و از این جنگ زنده برنگردند؛ همین هم شد. از همین جا [زیارت اربعین] بود که ماجرای توابین به وجود آمد؛ اگرچه ماجرای توابین سرکوب شد؛ اما بعد با فاصله‌ی کوتاهی ماجرای قیام مختار و بقیه‌ی آن دلاوران کوفه اتفاق افتاد و نتیجه‌ی در هم پیچیده شدن دودمان بنی‌امیه‌ی ظالم و خبیث بر اثر همین شد. البته بعد از او سلسله‌ی مروانی‌ها آمدند؛ اما مبارزه ادامه پیدا کرد؛ راه باز شد. این خصوصیت اربعین است. یعنی در اربعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدفهای آن افشاگری هم در اربعین وجود دارد.

سهمی را که خدای متعال برای هر انسانی در آفرینش عظیم خود قرار داده است به بهای پست و ناچیز و غیر قابل اعتنایی فروخته بودند.

خلاصه نهضت حسینی در عبارات زیارت اربعین

یک جمله در زیارت اربعین امام حسین (ع) ذکر شده است که مانند بسیاری از جملات این زیارتها و دعاها، بسیار پرمغز و در خور تأمل و تدبر است. آن جمله این است: «و بذل مهجته فیک» یعنی حسین بن علی، جان و خون خود را در راه تو داد؛ «لیستنقذ عبادک من الجهالة»؛ تا بندگان تو را از جهل نجات دهد؛ «و حیره الضلالة»؛ و آنها را از سرگردانی ناشی از ضلالت و گمراهی برهاند. این یک طرف قضیه، یعنی طرف قیام کننده؛ حسین بن علی (ع) است. طرف دیگر قضیه، در فقره‌ی بعدی معرفی می‌شود: «و قد توازر علیه من غرته الدنيا و باع حظه بالارذل الأدنی»؛ نقطه‌ی مقابل، کسانی بودند که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول و دنیای مادی، زخارف دنیایی، شهوات و هواهای نفس، از خود بی‌خودشان کرده بود؛ «و باع حظه بالارذل الأدنی»؛ سهمی را که خدای متعال برای هر انسانی در آفرینش عظیم خود قرار داده است به بهای پست و ناچیز و غیر قابل اعتنایی فروخته بودند. این، خلاصه‌ی نهضت حسینی است.

راهپیمایی اربعین؛ قوت اسلام

یکی از مصادیق قوت را امروز دنیای اسلام دارد مشاهده میکند و آن، راهپیمایی اربعین است؛ «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ». راهپیمایی اربعین قوت اسلام است، قوت حقیقت است، قوت جبهه‌ی مقاومت اسلامی است که این جور اجتماع عظیم میلیونی راه می‌افتند به سمت کربلا، به سمت حسین، به سمت قلّه و اوج افتخار فداکاری و شهادت که همه‌ی آزادگان عالم باید از او درس بگیرند.

موهبت بزرگ الهی

پاداشی که خدای متعال به شهید معمولی میدهد این را خدای متعال میگوید «أَحْيَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ! وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ إِلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ»؛ [وقتی] خدای متعال درباره‌ی یک شهید معمولی این جور حرف میزند، خب اجر شهیدی مثل حسین بن علی (ع) که شهادت او قابل مقایسه‌ی با هیچ شهادتی نیست... اصلاً قابل مقایسه نیست با اجر یک شهید معمولی. از جمله‌ی این اجراها و پاداشها این است که: «وَأَجَابَهُ الدُّعَاءُ عِنْدَ قَبْرِهِ». در کنار قبر حسین بن علی (ع) شما دعا کنید، دعایتان مستجاب است. [واقعاً] دعا کنید؛ لقلقه‌ی لسان نباشد؛ بخوانید و بخواهید خدا را، خدای متعال وعده کرده است که اجابت خواهد کرد. اینهایی که میروند این راه را پیاده طی میکنند و می‌رسانند خودشان را به آنجا در این پیاده‌روی اربعین واقعاً یک موهبت بزرگ الهی را خدای متعال در اختیار اینها گذاشته.

روزهایی که جزء عمر انسان حساب نمی‌شود ...

از جمله‌ی اجرا و پاداشها در برابر شهادت امام حسین (ع) این موارد است: **وَلَا تُعَدُّ أَيَّامُ زَائِرِيهِ جَائِيًّا وَرَاجِعًا مِنْ عُمْرِهِ**. اگر خدای متعال مثلاً فرض کنید که ده هزار روز به شما عمر داده باشد، این چند روزی که در حال رفت و آمد به سمت قبر این بزرگوار هستید، جزو اینها حساب نمیشود؛ این اضافهی بر آن تعداد روزهایی است که خدای متعال مقدر کرده که عمر شما باشد؛ این جزو آنها نیست، از عمرتان حساب نمیشود؛ این اضافه است، سرریز عمر است.

حضور میلیونی، نشانه اوج‌گیری تفکر مبارزه

راه‌پیمایی عظیم اربعین واقعاً یک پدیده است، یک پدیده‌ی الهی است، یک پدیده‌ی معنوی است. حقیقتاً قابل توصیف نیست؛ مثل خیلی از این پدیده‌های مهم الهی، درست قابل تفسیر هم نیست؛ یعنی نمی‌شود این حادثه را تحلیل کرد. این جور این جمعیت عظیم میلیونی راه بیفتند، در ظرف چند سال این تحقق پیدا کند، شکل پیدا کند! بله، در گذشته راه‌پیمایی بود، اما این خبرها نبود. ما اطلاع داریم که در ایام مختلف، چه اربعین، چه غیر اربعین - در خصوص اربعین یا بعضی اوقات دیگر - طلاب از نجف و جاهای مختلف عراق حرکت می‌کردند میرفتند، جمعیت‌های فراوانی هم بودند. اما این جمعیت عظیم میلیونی از جاهای مختلف دنیا - چند میلیون از ایران و میلیون‌ها از خود عراق و از کشورهای دیگر - این حرکت عظیم، یک پدیده‌ی فوق‌العاده عظیمی است؛ خیلی مهم است. این نشان‌دهنده اوج گرفتن همین تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام و آمادگی عمومی و همگانی در این راه است.

مروری بر چرایی پیاده روی اربعین

بنا به فرموده امام عسکری (ع)؛ یکی از نشانه های مومن زیارت سیدالشهدا(ع) در روز اربعین است. زیارتی که با پای پیاده رفتن آن هم «موضوعیت» دارد. چرا که امام صادق (ع) به یکی از دوستان خود می فرماید: قبر حسین(ع) را زیارت کن و ترک مکن. پرسیدم: ثواب کسی که آن حضرت را زیارت کند چیست؟ حضرت فرمود: کسی که با پای پیاده به زیارت امام حسین (ع) برود خداوند به هر قدمی که برمی دارد یک حسنه برایش نوشته و یک گناه از او محو می فرماید و یک درجه مرتبه اش را بالا می برد.

ایشان در جای دیگری می فرمایند: کسی که به قصد زیارت امام حسین (ع) از منزلش خارج شود اگر پیاده باشد، خداوند بابت هر قدمی که برای زیارت ابا عبدالله بر می دارد، یک حسنه می نویسد و یک سیئه از او محو می کند. وقتی که به حرم می رسد، خداوند او را جزء صالحین برگزیده می نویسد. وقتی مناسک او تمام شد، خداوند نام او را جزء فائزین می نویسد. وقتی می خواهد باز گردد یک فرشته الهی در مقابل او قرار می گیرد و می گوید: رسول خدا (ص) به شما سلام می رساند، و پیغام می دهد (مژده می دهد) عملت را از سر بگیر که تمام گناهان گذشته ات بخشیده شده است. از جهتی جریان پیاده روی برای زیارت سیدالشهدا در روز اربعین سابقه ای تاریخی نیز دارد؛ زیارت کربلا با پای پیاده در زمان، شیخ انصاری، رسم بوده است، اما در برهه ای از زمان به فراموشی سپرده می شود که در نهایت توسط «شیخ میرزا حسین نوری» دوباره احیا می شود. ایشان آخرین بار در سال ۱۳۱۹ هجری با پای پیاده به زیارت حرم ابا عبدالله حسین (ع) رفت. با اینکه زیارت سید الشهداء (ع) در اکثر برهه های تاریخی به سختی انجام می شد و جان زائران در خطر بود، اما با این وجود زائران، عاشقانه خطرات را به جان می خریدند و به پابوسی امام حسین (ع) در روز اربعین نائل می شدند.

رهبر معظم انقلاب نیز درباره اهمیت پاسداشت و بزرگداشت روز اربعین حسینی در اول فروردین سال ۱۳۸۵ چنین بیان کردند: «شروع جاذبه مغناطیسی حسینی در روز اربعین است، جابرین عبدالله را از مدینه بلند می‌کند و به کربلا می‌کشند، این همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن‌های متمادی در دل من و شما هست».

پیاده روی اربعین در کلام آیت الله بهجت

مرحوم آیت الله العظمی بهجت (ره) را بهتر درک می‌کنیم که فرمود: «امام زمان (عج) پس از ظهور، خود را به واسطه امام حسین (ع) به همه عالم معرفی می‌کند، بنابراین در آن زمان باید همه مردم عالم، حسین (ع) را شناخته باشند و پیاده روی اربعین بهترین فرصت برای این کار است».

گفتنی است این اجتماع بزرگ مانور و رژه عظیمی در راستای تبری جستن از اقدامات ضد بشری تکفیری‌ها و دشمنان اهل بیت (ع) به شمار می‌رود، ضمن آنکه از سویی اعلام صریح وفاداری و علاقه شدید محبان و ارادتمندان به ساحت مقدس سیدالشهدا (ع) است.

کشتی نجات

گفتاری از حجت‌الاسلام و المسلمین فرحزاد

به جز محبت خدا و اهل بیت (ع) هر چه هست، باید از دل‌ها بیرون برود. ملا عبدالله در «مکاتیب» می‌گوید، ما قاعده‌ای که استثنا نخورده باشد، کم داریم. یکی از این قاعده‌ها این است که جز محبت خدا و دوستان خدا، همه را باید از دل بیرون کرد. دوستی فقط باید برای خدا باشد. دوستی برای غیر خدا مانع راه انسان است. کشتی امام حسین (ع) یک کشتی استثنایی است، هر عبادتی دری به سوی خداست؛ اما کشتی امام حسین (ع) از همه سریع‌تر و وسیع‌تر است؛ هم زودتر انسان را به مقصد می‌رساند و هم گنجایش آن بسیار زیاد است.

امام حسین (ع) دری از درهای بهشت است. «أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ»؛ آگاه باشید که البته حسین (ع) دری از درهای بهشت است. (بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۴۰۵) امام صادق (ع) فرمودند: «در روز قیامت خداوند هزار صف از انسان‌ها را به بهشت می‌برد که ۹۹۹ صف آنها به شفاعت و عنایت امام حسین (ع) به بهشت می‌روند و یک صف دیگر را سایر ائمه و شهدا و مؤمنان که اجازه شفاعت دارند، به بهشت می‌برند.

وقتی پیامبر خدا(ص) بفرمایند: «حُسَيْنٌ مِنِّي وَ اَنَا مِنْ حُسَيْنٍ»؛ کسی که داخل کشتی و هواپیماست، به سرعت همان کشتی یا هواپیما به پیش می‌رود. گاهی خود او هم داخل کشتی یا هواپیما حرکت می‌کند. اعمال ما همان حرکت ناچیزی است که داخل کشتی یا هواپیما داریم. اگر زیر چتر اهل بیت(ع) برویم و به آنها متوسل شویم، در حقیقت سوار کشتی آنها شده‌ایم. باید با زبان و دل و عمل در پناه آنها به حبّ خداوند چنگ بزنیم؛ وگرنه خودمان حرکتی نداریم. بین حرکت ما و حرکت آنها چقدر تفاوت است! فرمودند: «لَضَرْبُهُ عَلَيَّ يَوْمَ الْخَنْدَقِ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ الثَّقَلَيْنِ»؛ ما این حدیث را نفهمیده‌ایم. ثقلین یعنی جن و انس، یعنی میلیاردها انسان که در طول عمرشان عبادت خدا کرده‌اند. اگر تمام عبارتهای اینها را روی هم بریزید، به پای یک ضربت علی(ع) نمی‌رسد. کاری که آنها کردند، با عقول ما جور در نمی‌آید. کاری که امام حسین(ع) انجام داد، عقل‌ها را متحیر ساخت. امام حسین(ع) از زن و فرزند و همه هستی خود گذشت، اما آدم از یک دانه گندم نگذشت... باید به ریسمان آنان چنگ بزنیم که خیلی سریع ما را به مقصد می‌رسانند... فقط باید وصل شویم. خداوند در قرآن می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا»؛ رباطو یعنی خود را با ائمه(ع) ربط بدهید؛ «رَابِطُوا عَلَى الْأَعْتَمَةِ». با یک قطره آب، کاری از پیش نمی‌رود. نه می‌توان کسی را سیراب کرد و نه می‌توان چیزی را شست و شو داد و پاک کرد، اما اگر کسی به دریا وصل شود، همه کار می‌تواند بکند. ایام محرم و صفر وقت خوبی برای ارتباط و اتصال به اهل بیت و امام حسین(ع) است.

علامدار اربعین

نقش شهید حاج قاسم سلیمانی در بازسازی عتبات عالیات

نقش افراد مجاهد و آزاده‌ای همچون سردار دل‌ها شهید حاج قاسم سلیمانی در نهادینه کردن و عمق‌بخشی به فرهنگ عظیم اربعین حسینی(ع) برجسته و غیرقابل‌انکار است؛ از این رو شنیدن و خواندن خاطرات شهید سلیمانی خالی از لطف نیست.

«یوسف افضلی» معاون فرهنگی و مشارکت‌های مردمی ستاد بازسازی عتبات عالیات: «تأسیس و شکل‌گیری ستاد یکی از فکرها و برنامه‌های اصلی حاج قاسم بود. در سال‌های حدوداً ۱۳۸۰ سردار حاج قاسم طی ماموریتی به عراق می‌رود که در آن زمان درگیری‌های عراق و شهر نجف آغاز می‌شود و خود حاج قاسم هم در سخنان‌شان - که فیلم آن هم موجود است - این خاطره را تعریف می‌کند که در آن زمان جنگ نجف شروع شده بود و ایشان هم آنجا حضور داشتند، سپس سردار سلیمانی می‌خواهند به زیارت حرم امام علی(ع) بروند که خودشان تعریف می‌کردند وقتی رسیدم درب حرم امیرالمؤمنین(ع) ، درب حرم بسته بود، رفتم خادم را پیدا کردم و آوردم و ازش خواستم که درب حرم را باز کنید که بروم زیارت.

خودحاج قاسم می‌گفت وقتی وارد حرم شدم درب حرم نیمه شکسته بود و داخل صحن و حیاط حرم بسیار کثیف بود و اصلاً این فضا در شأن امام علی(ع) به عنوان امام اول شیعیان نبود، حاج قاسم می‌گفت که وقتی وارد حرم مطهر شدم کنار ضریح مطهر امام علی(ع) به همان مقدار گرد و غبار بسیار زیادی بر روی ضریح مطهر نشسته بود و این موضوع بسیار من را ناراحت کرد. انگار حرم امام علی(ع) را از زیر خاک بیرون آورده بودند! کاملاً گرد و غبار سراسر حرم مطهر را گرفته بود و هیچ‌گونه نظارتی از نظر بهداشتی و نظافت در آنجا دیده نمی‌شد و اصلاً زائری هم نداشت و تقریباً افرادی که داخل حرم بودند به سی نفر نمی‌رسید. حاج قاسم می‌گفت آنجا بود که خیلی از این وضعیت ناراحت شدم و پیش خودم گفتم که واقعاً حرم مطهر امام علی(ع) در اینجا بسیار بسیار در غربت به سر می‌برد. از همانجا به ذهن حاج قاسم می‌رسد که ما ایرانی‌ها و بچه‌های سپاه قدس و افرادی که مورد اعتماد حاج قاسم بودند دستی به سر و روی عتبات بیاورند و در واقع این جرعه بحث بازسازی حرمین از آنجا به ذهن حاج قاسم زده شد و در اصل بنیانگذار ستاد بازسازی عتبات عالیات حاج قاسم بودند. در زمان دیکتاتوری صدام دست دوستداران اهل بیت(ع) بسته بود و در بازسازی حرمین شریفین نمی‌توانستند کاری بکنند و به همین دلیل این غبار غربت بر روی حرمین شریفین نشسته بود و در واقع بعد از سقوط دیکتاتوری صدام، حاج قاسم اولین علمدار بازسازی اعتبار مقدسه در کل عراق شد و تشکیل این ستاد را مدیون فکر و ذهن و تشکیلات تحت مدیریت ایشان می‌دانیم و کاملاً بر اساس باور و ایمان قلبی که به اهل بیت(ع) داشت این ستاد بازسازی شکل گرفت».

عباس قطب‌الدین: «الان سال به سال حضور مردم در اربعین زیاد می‌شود. ما از سه موکب شروع کردیم الان بیش از سه هزار موکب ثبت شده داخل ستاد داریم. این کار شوخی نیست؛ همه با تدبیر حاج قاسم بود».

راه وحدت

این روزها دل‌های عاشقان اهل بیت علیهم‌السلام به پیروی از آیه مودت (شوری/۲۳) و به یاد مصائب کاروان اسرای کربلا پر از غم و اندوه است. از طرف دیگر براساس سفارش‌های اکید معصومین (ع) میلیون‌ها نفر از محبان خاندان عصمت راهی کربلا هستند تا در ایام اربعین حسینی، زائر بارگاه ملکوتی حضرت سیدالشهدا (ع) باشند و دل‌های ده‌ها میلیون عاشق دیگر نیز که توفیق حضور در کربلا را ندارند، در عالم معنا به سوی آن مرقد نورانی به پرواز درمی‌آید.

یکی از مهم‌ترین جلوه‌های زیبا و پرمعنا در این ایام، گردهمایی همدلانه میلیون‌ها انسان آزاده از نژادهای متفاوت و با زبان‌های گوناگون و از مذاهب و ادیان مختلف است که صحنه بی‌بدیلی را در جهان امروزی جلوه‌گر می‌سازد، جهانی که در اثر تبلیغات شیطانی مستکبران، پر است از فردگرایی و نژادپرستی و برجسته‌سازی اختلافات قومی و مذهبی تا زمینه‌ای باشد برای سيطرة هرچه بیشتر استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌الملل.

امروز شیعه و سنی در کنار یکدیگر و با نهایت صمیمیت و همدلی به زیارت حضرت اباعبدالله الحسین (ع) مشرف می‌شوند و در راستای اعطای پاداش رسالت پیامبر اعظم (ص) مودت خود را به فرزند او ابراز می‌کنند.

این چشم‌انداز زیبا از وحدت و اخوت اسلامی اما برای برخی افراد نادان یا بیماردل، قابل تحمل نیست، همان‌طور که تا پیش‌ازین برای آنان قابل تصور نبود. آری، هستند کسانی که تحت تأثیر القاءات وهابی‌گری و بدعت‌های سلفی‌گری، نه اهل بیت پیامبر را محور وحدت می‌دانند و نه زیارت آنان را موجب مزید قربت.

این در حالی است که منابع روایی شیعه و سنی، کتاب الله و عترت پیامبر را مهم‌ترین ریسمان وحدت و عامل هدایت برای امت واحده اسلام شمرده‌اند. حدیث ثقلین که در منابع روایی شیعه و اهل سنت متواتر است، تنها یک نمونه از این احادیث است. نیز در منابع روایی اهل سنت، می‌توان به روایاتی که ذیل آیه «و اعتصموا بحبل الله جمیعاً و لا تفرقوا» (آل عمران/۱۰۳) وارد شده و اهل بیت (ع) را مصداق حبل‌الله و ریسمان وحدت‌بخش امت اسلامی دانسته‌اند، اشاره کرد. ابن حجر هیتمی در کتاب صواعق‌المحرقة صفحه ۹۰، حاکم حسکانی در کتاب شواهد‌التنزیل، جلد ۱، صفحه ۱۳۰ و قندوزی در کتاب ینابیع‌الموده، باب ۳۹، صفحه ۱۱۹ روایاتی را ذیل آیه مزبور نقل کرده‌اند. آری، معلوم نیست که اتحاد اسلامی به چه دلیل این افراد را نگران می‌کند؟! مگر غیر از این است که امروز اتحاد امت اسلامی بزرگ‌ترین مانع برای تسلط استکبار جهانی و آمریکای جهان‌خوار بر سرنوشت مسلمانان است؟ چنین کسانی خواسته یا ناخواسته، تأمین‌کننده اهداف دشمنان اسلام هستند. شاید نگرانی دیگر این افراد از این جهت است که وقتی مسلمانان جهان در زیارت اربعین حضور پیدا می‌کنند و به‌سادگی به زیارت ائمه اطهار (ع) مشرف می‌شوند، ناخودآگاه این اتفاق را با خشونت‌ها و سختگیری‌های بدعت‌آمیز آل سعود مقایسه می‌کنند و طبعاً از آن خاندان مزدور که گاو شیرده آمریکا هستند، متنفر خواهند شد. البته سخنان نفرت‌انگیز مخالفان وحدت اسلامی در برابر سیل خروشان زوار اربعین و حضور پررنگ برادران و خواهران اهل سنت در کنار شیعیان، بسیار ناچیز و کم‌ارزش است و جز آن‌که بر پاداش اخروی این اعمال خدایسندانه بیفزاید، نتیجه دیگری نخواهد داشت. امیدواریم که با عنایات ذات اقدس الهی و توجهات اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، شاهد اتحاد و اقتدار هرچه بیشتر امت اسلامی و پیروزی نهایی اسلام ناب محمدی (ص) بر اسلام آمریکایی و کفر جهانی باشیم، ان شاء الله.»

سوگاتی چی می خواهی؟

همسر شهید مدافع امنیت حسین تقی پور می گوید: روز اربعین یکی از دوستان حسین از کربلا تماس گرفت و با آقا حسین کلی صحبت کرد و گفت: «حسین سوگاتی چی بیاورم؟» حسین گفت: «خودت می دانی چه می خواهم.» دوستش گفت: «حسین تو شهادت می خواهی»، حسین هم پاسخ داد: «بله، زدی تو خال» و از اربعین تا پایان ماه صفر حاجتش را گرفت و به شهادت رسید. حسین آقا مهربان، مقرراتی، خوش اخلاق و با گذشت بود و از دارایی کم خود بسیار می بخشید. به منظم بودن خیلی اهمیت می داد، هیچ وقت پشت سر کسی حرف نمی زد و می گفت مرد باش و با جرئت جلوی کسی حرف بزن، در حرف هایش قاطعیت داشت و کاری را که می خواست، انجام می داد. با همسر م رفاقت داشتم و من را حاج خانم صدا می کرد. این روزها با اینکه جسمش کنارمان نیست، اما حضورش را هر لحظه حس می کنم و انگار با من حرف می زند. حسین آقا هر روز ساعت ۵ بعد از ظهر از سر کار می آمد. بیشتر وقت هایی که زمان آمدنش به خانه است، چشم انتظارش هستم و دلتنگ می شوم؛ اما یاد حضرت زینب (س) که می افتم، آرام می شوم و به خود می گویم من تنها حسینم رفته است، اما زینب کبری (س) برادران و فرزندانش را در راه دین از دست داد و صبوری کرد. دلتنگی ها تمامی ندارد؛ اما خدا را شکر می کنم که همسر من نسبت به ناامنی و اغتشاشاتی که دشمن طراحی کرده بود، بی تفاوت نبود و جان خود را فدا کرد تا آرامش در کشور برقرار شود و مردم امنیت داشته باشند. حسین آقا مهربان، مقرراتی، خوش اخلاق و با گذشت بود و از دارایی کم خود بسیار می بخشید. به منظم بودن خیلی اهمیت می داد، هیچ وقت پشت سر کسی حرف نمی زد و می گفت مرد باش و با جرئت جلوی کسی حرف بزن، در حرف هایش قاطعیت داشت و کاری را که می خواست، انجام می داد.

با همسر م رفاقت داشتیم و من را حاج خانم صدا می‌کرد. این روزها با اینکه جسمش کنارمان نیست، اما حضورش را هر لحظه حس می‌کنم و انگار با من حرف می‌زند. حسین آقا هر روز ساعت ۵ بعدازظهر از سر کار می‌آمد. بیشتر وقت‌هایی که زمان آمدنش به خانه است، چشم انتظارش هستم و دلتنگ می‌شوم؛ اما یاد حضرت زینب(س) که می‌افتم، آرام می‌شوم و به خود می‌گویم من تنها حسینم رفته است، اما زینب کبری(س) برادران و فرزندان را در راه دین از دست داد و صبوری کرد. دلتنگی‌ها تمامی ندارد؛ اما خدا را شکر می‌کنم که همسر نسبت به ناامنی و اغتشاشاتی که دشمن طراحی کرده بود، بی‌تفاوت نبود و جان خود را فدا کرد تا آرامش در کشور برقرار شود و مردم امنیت داشته باشند. همسر با شهید ابراهیم هادی درد دل می‌کرد و آرزوی شهادتش را به او می‌گفت. حتی چند روز قبل از شهادت با همسر در حال دیدن پویانمایی شهید ابراهیم هادی بودیم و درباره این شهید و خصوصیاتش صحبت می‌کردیم. جالب است که در معراج شهدا از میان این همه تصویر شهید، عکس شهید ابراهیم هادی را بر روی پیکر آقا حسین آوردند و مطمئن شدم که آن روز حاجتش را به شهید هادی گفته بود و آن لحظه گفتم حسین خوش به سعادت.

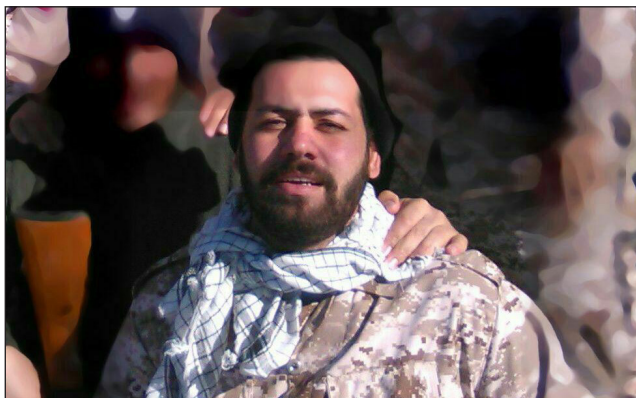
شهید تقی‌پور اولین شهید مدافع امنیت تهران در سال ۱۴۰۱ از بسیجیان فعال اسلام‌شهر و سپاه محمد رسول‌الله(ص) بود که در سوم مهرماه سال گذشته در حالی که برای ایجاد امنیت و آرامش شهر در صحنه درگیری‌ها حضور پیدا کرده بود، به دست اغتشاشگران و عناصر ضدانقلاب در محله تهران‌پارس به شدت مجروح شد و ساعاتی بعد به درجه رفیع شهادت نائل آمد. او اصالتاً اهل میانه بود و یک فرزند ۱۷ ساله از او به‌یادگار مانده است. او در یک خانه استیجاری ۵۰ متری به همراه همسر و پسرش در اسلامشهر سکونت داشت و ساده‌زیستی مرامش بود. کارگری می‌کرد و در عین حال به عضویت بسیج درآمده بود. عشق به شهادت در حسین متبلور بود و دوست داشت به سوره اعزام و در دفاع از حرم شهید شود، اما این امر محقق نشد. قسمت این بود که در سوم مهرماه ۱۴۰۱ و به دست داعشی‌های وطنی به شهادت برسد.

از اربعین تا شهادت

شهید «مجید قربان خانی» متولد ۳۰ مرداد ۱۳۶۹ تهران است. او با یک سفر اربعین

چنان منقلب و شیفته مسیر شهادت شد که در به در به دنبال راهی می‌گشت تا

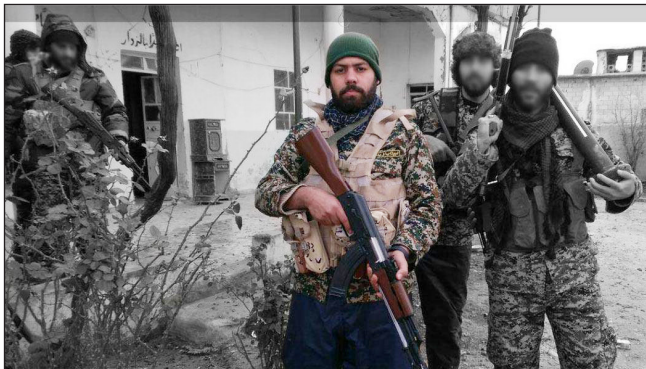
خودش را به سوریه برساند و جزء مدافعان حرم شود.

سرانجام او پس از گذر از فراز و نشیب‌های شدن‌ها و نشدن‌ها راهی سوریه شد. مجید پس از ۱۳ ماه از آن انقلابی که در روحش در اربعین حسینی (ع) رقم خورد، در ۲۱ دی ۱۳۹۴ با رشادت‌هایی که از خود در خان طومان سوریه نشان داد به آرزوی شهادت خود رسید و پیکر مطهرش پس از گذشت سه سال از شهادتش، تفحص و به وطن بازگردانده شد.

مادر شهید مجید قربان خانی درباره می‌گوید: وقتی متوجه شدم قرار است بروم، لباس‌هایم را خیس کردم که هر زمان سراغ لباس‌هایم را گرفت، بگویم خیس است. پنج‌شنبه بود که دیگر مطمئن شدم نمی‌رود. لباس‌هایم را پهن کردم. دیدیم یک‌دفعه لباس‌های خیس را پوشید. گفتم: «چه شده لباس پوشیدی؟» گفت: «می‌خواهم با بچه‌ها شوخی کنم، شما که نگذاشتید بروم.» داشتم قرآن می‌خواندم. رفت قرآن بزرگ خانه را آورد، دستی رویش کشید و بوسید و گفت: «چرا این قرآن را نمی‌خوانی؟» با اخم گفتم: «با همینی که دستم هست، می‌خوانم.»

خواست که از زیر قرآن ردش کنم. قبول نکردم، گفتم عمرا. به شوخی پرسیدم: «راهی سوریه هستی؟» گفت: «نه.» در حال رد شدن از زیر قرآن بود، به من گفت: «می‌توانی حداقل چندتا عکس از من بگیری.» بلند شدم با گوشی چندتا عکس گرفتم. عکسی که در حال بوسیدن قرآن است و عکسی که به من نگاه می‌کند. جایی نوشته بود: «طفلی پدر و مادرم که خبر نداشتند به سوریه می‌روم.» با همه تماس گرفته بود که هوای پدر و مادرم را داشته باشید. وقتی فهمیدم رفته، خیلی ناراحت شدم. برای اینکه سراغش را بگیرم به پادگان رفتم. یک روز بعد رفتنش حالم بد شد و راهی بیمارستان شدم. از همانجا عکس‌های حرم حضرت رقیه(س) را فرستاد که در حال زیارت است. بیمارستان بودم که عکس‌ها را نشانم دادند؛ یک لحظه انگار حالم خوب شد، خیلی خوشحال شدم. پس از شهادتش تا چهار ماه در کوچه منتظرش می‌نشستم. عادت داشتم وقتی مجید بود، سر میدان منتظرش می‌ایستادم. از طرفی فکرش را که می‌کنم، این انتظار برایم زیباست و به مجید افتخار می‌کنم. او از مسیر اربعین امام حسین(ع) چیزی را خواست که همه اصحاب و یاران امام حسین(ع) می‌خواستند. او شهادت را طلب کرد. خدا هم قسمتش کرد. مسیر کربلا انسان ساز و شهید پرور است. مسیر عاقبت بخیری است. من از وقتی که یادم می‌آید همیشه برای مجید دعای عاقبت بخیری داشتم. همه فامیل می‌دانستند چقدر دوستش داشتم. همیشه می‌گفتم شاید به واسطه این دعا کار خوب یا زندگی خوب داشته باشد؛ ولی خدا بهتر می‌دانست که آخرت بهتر از دنیاست برای همین شهادت را قسمتش کرد. در این سال‌ها همیشه آرزو به دلم ماندم کاش فقط یک بار برمی‌گشت تا مثل مادر شهید حججی او را از زیر قرآن رد می‌کردم.

معیار سعادت و شقاوت

گفتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ حسین انصاریان

خداوند متعال از میان مخلوقات خود، انسان را به عنوان اشرف مخلوقات برگزیده و از میان آنان، انسان‌های کامل را الگو قرار داده است که این الگوها امتیازات و فضیلت‌های ویژه‌ای دارند. حضرت امام حسین(ع) نمونه‌ای برجسته از این اسوه‌های پاک است و همه انسان‌ها موظفند ایشان را به منزله الگو و سرمشق خود انتخاب کنند...

محبت به امام حسین(ع) آنچنان ارزشمند است که اگر خداوند بخواهد بنده‌ای را سعادت‌مند کند، محبت به آن حضرت را در دلش قرار می‌دهد. حضرت امام صادق(ع) می‌فرماید: «مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِهِ الْخَيْرَ قَذَفَ فِي قَلْبِهِ حُبَّ الْحُسَيْنِ (ع) وَ حُبَّ زِيَارَتِهِ.» واژه «قذف» به معنای پرتاب کردن است و با واژه «گذاشتن» تفاوت معنایی دارد؛ تفاوت این دو واژه در این است که در پرتاب، نیرویی در پشت آن قرار دارد که آن را به سمت جلو حرکت می‌دهد تا به هدف برسد؛ اما در گذاشتن، چنین نیرویی وجود ندارد.

اگر خالق هستی اراده کند که بنده‌ای خیر دنیا و آخرت را ببیند، محبت محبوب خود، حضرت سیدالشهداء(ع) را به قلب آن بنده پرتاب می‌کند. از سوی دیگر، اگر خداوند شقاوت را برای بنده‌ای بخواهد، بغض و کینه حضرت را به قلب او پرتاب می‌کند... با توجه به این روایت، می‌توان فهمید که معیار در سعادت یا شقاوت انسان‌ها محبت یا کینه نسبت به حضرت سیدالشهداء(ع) است.

بنابر آیات قرآن کریم، یکی از معجزات ویژه حضرت عیسی(ع) این بود که مردگان را زنده می‌کرد تا علایم نبوت را به مردم نشان دهد.

حضرت سیدالشهداء(ع) نیز همچون حضرت عیسی(ع) مردگان را احیا می‌کردند... مقام حضرت سیدالشهداء(ع) آن چنان عظیم است که عقول انسان‌های عادی از درک آن مقامات عاجز و ناتوانند.

ایشان چنان نزد پروردگار عزیز و محبوب هستند که به واسطه ایشان، افراد زیادی به رستگاری نایل می‌شوند. پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: «إِنَّ الْحُسَيْنَ مِصْبَاحُ الْهُدَى وَ سَقِينَةُ النَّجَاةِ» اما نکته مهمی که باید بیشتر به آن توجه کرد، آن است که کشتی ابی‌عبدالله(ع) انسان‌ها را با سرعت بیشتری به ساحل نجات و امنیت می‌رساند.

برای نمونه، می‌توان به حُرْبِنِ یزید ریاحی اشاره کرد. اگر حُرّ در کشتی نجات یکی از اولیای الهی می‌رفت، شاید سالیان بسیاری طول می‌کشید تا به این مقام برسد؛ اما حضرت سیدالشهداء(ع) با یک نگاه و عنایت او را به بهشت برین رهنمون کرد... مقام حضرت امیرالمؤمنین(ع) آن چنان عظیم بود که رسول خاتم(ص) به ایشان متوسّل می‌شدند، اما گاهی امیرالمؤمنین علی(ع) نیز برای برخی امور مهم به فرزندش امام حسین(ع) متوسّل می‌شد.

این در حالی است که امام علی(ع) در اوج قدرت ظاهری و باطنی بود و هر چه می‌خواست برای ایشان مهیا بود... .

تشنهٔ باران

وقت سفر به جنتُ الأعلى رسیده بود
مرغ دلش به کربوبلا پر کشیده بود

این بار، او برای خودش بعد سال‌ها
یک کوله با امید فراوان فریده بود

هم‌پای کاروان ملائک که نورشان
بر دیدگانِ تشنهٔ باران وزیده بود

می‌رفت تا هوای دلش را عوض کند
قلبی که عاشقانه، دل از جان بریده بود

در هر قدم به یاد مسین از نگاه او
هی دانه‌دانه اشک معطر چکیده بود

موکب به موکب از نفحات گلاب و عود
طعم زیارتِ مرمش را چشیده بود

با خود دوباره زمزمه می‌کرد و می‌گریست
هر روضه‌ای که پای عمودی شنیده بود

باور نداشت هم‌قدم صبح اربعین
دستش به آن ضریح مبارک رسیده بود

بوسید عکس سردر بابُ السلام را
جامانده‌ای که این‌همه را فوَاب دیده بود

در مسیر اربعین

ای بهانه عزیز!
فرصت دوباره‌ام!
ای دل، ای دل، ای دل شکسته‌ام!
تگه پاره‌ام!
گریه کن کمی سبک شوی
دست واژه‌های قد فمیده مرا بگیر
با خودت ببر کنار قتلگاه
پیش دفتری یتیم
پیش فوهری که لب نهاده بر گلوی آیه‌های منتشر
نزد مادری که...
بگذریم!
ای دل شکسته در مسیر اربعین
این همه بهانه هست
چشم و کن و بین:
دسته‌های سینه‌زن
ذکرهای زیر لب
روضه‌های فانوادگی
آستانه تمملت اگر کم است
تکیه کن به اشک و آه
ایستادگی کن، ایستادگی!

شکر و انوار کلام

مژده سمر

بگش! بگش! که قرار است زنده‌تر باشیم!
که در نهایت شب، مژده سمر باشیم

سری به نیزه بزن باز، عصر عاشورا است
از آسمان و زمین لازم است سر باشیم

شبیه پرچم سرفی که می‌وزد با شور
نوید فتح به هنگامه فطر باشیم

زمان آن شده از ذوالفقار دم بزنیم
زمان آن شده شمشیر شعله‌ور باشیم

شبیه صاعقه نازل شویم بر سر کفر
به ممو کردن طاغوت، مفتخر باشیم

مباد سوره انسان نخوانده جان بدهیم
مباد از غم تاریخ بی‌فبر باشیم

بزن! بکش! که بنا شد سوار مرکب خون
هزار سال بتازیم و در سفر باشیم

از آن کسی که برای میب نام نوشت
برای سوت‌دلان پیک نام‌بر باشیم

اشارتی به اذان‌های منتشر در باد
بشارتی به کران‌های تازه‌تر باشیم

جوانه می‌زند از خاک ما نهال قیام
چه باک اگر همگی زخمی تبر باشیم؟

ما جمله فونخواهیم...

برای شهید القدسی اسماعیل هنیه

تو را دیدم به قربانگاه، اسماعیل! اسماعیل!
هنیئاً لک، سلام الله اسماعیل! اسماعیل!

تجلی می‌کند آیات ابراهیم در پشت
به آتش می‌زنی آن گاه اسماعیل! اسماعیل!

فَدَيَانُهُ بَذِيعِ فَوَانِدِي وَ دِيدِمِ تُو رَا اَن سُو
ذبيح الله، فاطر فواه اسماعیل! اسماعیل!

صدایی می‌رسد رنگ شفق از سوی نفلستان
صدای حق هقی از پناه اسماعیل! اسماعیل!

سلامت می‌کنند از سمت عاشورا سوارانی
سلام از لشکری فونخواه اسماعیل! اسماعیل!

فروش یالثارات المسین آمد که می‌چرند
علم در دست تارا الله اسماعیل! اسماعیل!

بفوان تا بشنوی فتح الفتوح از مسجد الاقصی
بفوان با رمز یا فتاح اسماعیل! اسماعیل!

شهادتنامه در دست است آنجا سید ابراهیم
تو را در این سفر همراه اسماعیل! اسماعیل!

به پشت معرکه مانده کلاه قوم صهیون باز
به شطرنجی تهی از شاه اسماعیل! اسماعیل!

تو مهمان شهید مایی و ما جمله فونخواهیم
تمام روز و سال و ماه اسماعیل! اسماعیل!

محمد مسین انصاری نژاد

صداهایی که از عاشورا می‌گویند

روایت آهنگ‌سازان بزرگ از خلق آثار عاشورایی

آثار شنیدنی درجه‌یک با محوریت موسیقی آیینی، کم‌شمار است؛ «نی‌نوا»، «سمفونی عاشورا»، آهنگ فیلم سینمایی «روز واقعه» از جمله این آثار شنیدنی است که هر کدام از آن‌ها را یک آهنگ‌ساز برجسته ساخته است. با آگاهی از این که پرداختن به موسیقی آیینی با ایده‌های نو، توسط افراد متخصص یک ضرورت است و جای خیلی از استادان دیگر در این فهرست هنوز خالی است، به معرفی سه قطعه مذکور و چگونگی ساخت آن‌ها توسط این آهنگ‌سازان برجسته می‌پردازیم.

شکورا

نی‌نوا / حسین علیزاده

یکی از معروف‌ترین آثار موسیقی محرم، «نی‌نوا»، اثر استاد حسین علیزاده است. علاقه او به دستگاه نوا باعث شد او از این دستگاه، برای ساختن این اثر استفاده و آن را با ارکستر زهی ادغام کند. در «نی‌نوا»، نی نقش یک راوی را دارد و تک‌نوازی آن هم توسط جمشید عندلیبی انجام شده است. ساخت این آلبوم، بنا به گفته علیزاده، حدود دو سال و ایده ساخت آن هم ۴ تا ۵ ماه، زمان برده است. صحبت‌های علیزاده در یک مستند، درباره چگونگی رسیدن نقش اصلی به نی در این اثر، گویای همه چیز است: «سایه مشغول ساخت مثنوی خودش بود. من خواستم به‌گونه‌ای با او همراه شوم. به خودم گفتم اگر بخواهم با او همراه بشوم، چگونه باید باشد؟ گفتم بشنو از نی چون حکایت می‌کند. بعد گفتم نی باید یک نقشی داشته باشد، اما چه نقشی؟ نی بیاد سولو بزند؟ بعد فکر کردم یک کاری کنم که نکرده باشم یا نشده باشد و یک فرم نی و ارکستر باشد که بالاخره نی‌نوا شد.»

«شب قبل از عاشورا» / لوریس چکناواریان

سمفونی تاثیرگذار عاشورا، توسط لوریس چکناواریان آهنگ‌ساز و رهبر ارکستر ایرانی-ارمنی ساخته شده است. او پیش از ساخت این کار، در گفت‌وگویی، از علاقه‌اش به فرهنگ عاشورایی سخن گفته و اضافه کرده بود: «موسیقی‌هایی که از طریق شیپور و طبل شنیده می‌شوند، همیشه مرا تحت تاثیر قرار می‌دهند. باید بگویم، نمی‌توان ایرانی بود و نسبت به فرهنگ عظیم عاشورایی بی‌تفاوت باشیم. عاشورا چند درس بزرگ دارد و یک تراژدی بزرگ است.» این آهنگ‌ساز درباره چگونگی ساخت این اثر گفته است: «یادم می‌آید در زمان بچگی وقتی در دسته‌های عزاداری بودم، سقای آب بودم؛ آب را بین هیئت‌ها پخش می‌کردم. در واقع حماسه و نوحه درهم تنیده شده‌اند و با موسیقی تاثیر به‌سزایی بر جای می‌گذارند.»

روز واقعه / مجید انتظامی

موسیقی متن فیلم سینمایی «روز واقعه»، شاید درخورترین اثر شنیداری در حوزه موسیقی متن آیینی باشد؛ موسیقی که حاصل درآمیختن صدای سنگ و چوب و فغان است و حکایت از یک ماتم و عزای بزرگ دارد. مجید انتظامی درباره ساخت موسیقی متن این فیلم و چالش‌های پیش روی آن گفته است: «خاطرم هست برای موسیقی این فیلم، تعداد زیادی چوب و چند گونی سنگ از کوه جمع کرده بودم تا صدای به‌هم‌زدن سنگ‌ها و چوب‌ها را ضبط کنم. بعد از مدتی همه سنگ‌ها خرد و به یک تپه خرده‌سنگ و خاک تبدیل شد. این یکی از سخت‌ترین قسمت‌های این موسیقی بود.» این اثر که در سال ۷۳ ساخته شد، به صورت یک آلبوم مجزا نیز منتشر و در سیزدهمین جشنواره فیلم فجر صاحب سیمرغ بلورین بهترین موسیقی متن شد.

هم قدم با اهل بیت (ع)

نگاهی به کتاب عمود آخر و اهمیت یاد کردن شهدا مدافع حرم

در بخشی از کتاب «عمود آخر» می‌خوانیم: شهید حسین امیدواری معتقد بود کربلا رفتن خیلی مهم و اثرگذار است. خصوصاً روی پیاده‌روی اربعین تأکید می‌کرد. می‌گفت: «پیاده‌روی که میری انگار هم قدم اهل بیت امام حسین (ع) شدی. هر قدم که برمی‌داری به یاد خانم حضرت زینب (س)، حضرت رقیه (س)، حضرت ام‌کلثوم (س)، حضرت سکینه (س) و... هستی.»

اینکه ماجرای اربعین و پیاده‌روی آن با مسئله شهدای مدافع حرم، لازم و ملزوم یکدیگرند، بر کسی پوشیده نیست؛ لذا بی‌انصافی است اگر در این راه قدم بگذاریم و یادی از شهدایی که بی‌منت جان‌شان را هدیه کردند، نکنیم. شهدایی که باعث شدند تا ما امروز بی‌ترس و با آرامش خاطر در مسیر کاروان عشق پا بگذاریم و توشه‌ای برای آخرت‌مان و شفای دل‌های بیمارمان کسب کنیم. نکته‌ای که رهبر معظم انقلاب درباره آن فرمودند: «اگر مدافعان حرم نبودند پیاده‌روی اربعین هم نبود.»

از این رو خوب است کسانی که دوست دارند در این راه کتابی به دست بگیرند و مطالعه‌ای درباره شهدای مدافع حرم داشته باشند، به کتاب «عمود آخر» رجوع کنند؛ کتابی که خاطرات ۴۰ شهید مدافع حرم از پیاده‌روی اربعین است و با تلاش گروه نویسندگان پایگاه تخصصی «حریم حرم» و طی گفت‌وگو با خانواده و همسفران شهدا گردآوری شده و شامل مجموعه روایت‌هایی از سفر زیارتی اربعین و خاطرات مربوط به پیاده‌روی مسیر نجف تا کربلای جمعی از شهدای مدافع حرم است.

نکته‌ای که در این کتاب نوربالا می‌زند، این است که از آنجایی که سال‌های ابتدایی اوج‌گیری سفر زیارتی اربعین به نوعی با جنگ علیه تروریسم در عراق و سوریه همزمان بوده و بسیاری از رزمندگان مقاومت از جمله شهدای مدافع حرم، درگیر مبارزه با تروریست‌های تکفیری در کشورهای عراق و سوریه بوده‌اند، خاطرات اربعین شهدای مدافع حرم، به خوبی تأثیرات متقابل دفاع از حرم در برابر تروریست‌ها و حضور در پیاده‌روی اربعین را به تصویر می‌کشد.

باید توجه کنیم که در سال‌های اخیر آموزش‌های گوناگونی به زوار اربعین داده می‌شود که بیشتر به رفاه ایشان کمک می‌کند، اما مهم‌تر از این، افزایش معرفت نسبت به این حرکت دسته‌جمعی و رعایت نکاتی است که موجب کمال انسان و تقرب به درگاه الهی می‌شود. یکی از منابع مهم برای پیدا کردن عشق همراه با بصیرت برای حضور در مسیر پیاده‌روی، الگوگیری از سیر و سلوک شهداست. کتاب «عمود آخر» به این مهم به خوبی توجه کرده است؛ به گونه‌ای که نویسنده تلاش کرده تا افزون بر روایت خاطرات، بخشی از وجوه شخصیتی و سلوک فردی و اجتماعی شهدای دفاع از حرم نیز مورد توجه قرار گیرد.

خودمان را گم نکنیم!

حسن همیشه بهار

افراد بسیاری از گوشه و کنار جهان در ایام اربعین خودشان را به پیاده‌روی و کربلا می‌رسانند تا با زیارت قبر مطهر اباعبدالله الحسین(ع) و یاران باوفایشان، سهمی ماندگار در این دلدادگی و عاشقی داشته باشند.

امام رضا (ع) می‌فرمایند: هر کس اباعبدالله الحسین علیه السلام را شطّ فرات زیارت کند، مانند کسی است که خداوند را در بالای عرش زیارت کرده است. بسیاری از مسلمانان با توسّل به همین آیات و روایات است که خودشان را به زیارت قبور ائمه می‌رسانند. در میان شلوغی برنامه‌های پیاده‌روی اربعین، شرکت در موکب‌ها و مراسم عزاداری اباعبدالله الحسین(ع) مواظب باشیم خودمان را گم نکنیم. در این بین چیزی که خیلی مهم و قابل توجه است اینکه اهداف و آرمان‌های امام حسین(ع) که خود، اهل بیت و یارانش را فدا کرد از یاد نبریم و خودمان را در این بین گم نکنیم. امام حسین علیه السلام فرمودند:

«من برای اصلاح در امتّ جدّم به پا خاستم، می‌خواهم امر به معروف و نهی از منکر کنم.»

این هدف چه تناسب و سازگاری با زندگی امروز جامعه‌ی ما و مردمانش دارد؟ و ما چقدر به تفکر و تامل شخصی در این هدف نیازمندیم؟

کمی بیاندیشیم تا غافل نباشیم!

که اگر خواستیم فراموش کنیم به یاد داشته باشیم که نیت امام حسین(ع) چه بود؟

نیاز به اصلاح در رفتار امتّ، گفتار امتّ و فراتر از آن امر به معروف و نهی از منکر است که همین هم باید از خودمان آغاز کنیم.

پس بیایید تا اربعینی دیگر تلنگری داشته باشیم که چه خصلتی را باید در خود امر کنیم و چه رفتاری را از خود نهی کنیم؟

این می‌تواند کارآمدی ما از سفر به پیاده‌روی و اربعین باشد. با عنایت به حضرت سیدالشهداء بکوشیم: خود را رها نکنیم تا گم نشویم.

موكب فرهنگی رسانه‌ای عطش برگزار می‌کند

**ارتباط زنده تصویری از مسیر عاشقی
زمان: از ۲۹ مرداد ماه تا ۴ شهریور ماه**

گفتگوی زنده با زائران و دلدادگان حسینی
پخش زنده از مسیر پیاده روی اربعین
گفتگو با مسئولان موكبها و خدماتی که ارائه میدهند

پخش زنده از کانال **زمانه** در پیام‌رسان ایتا و روبیکا

 [zamaneh](https://www.zamaneh.com) [basirat.ir](https://www.basirat.ir)

سوالات خود را به [ad_zamaneh](https://www.zamaneh.com) ارسال کنید

موکب فرهنگی رسانه ای عطش برگزار می کند:

ویژه زائرین اربعین

پویش هر زائریک ارسانه

قالب ارسال آثار:

عکس / کلیپ / (روایت گری) / خاطره و دلنوشته / پادکست / شعر

موضوعات پویش:

- مهمان نوازی عراقی ها
- پیوند دو ملت
- بانوان حسینی
- بچه های اربعینی
- سختی های شیرین
- به یاد حاج قاسم
- قدم قدم به یاد شهدا
- غزه مظلوم
- شهدای مقاومت
- برائت از استکبار و صهیونیسم

همراه با جوایز ارزنده و اهداء لوح

- تمامی تولیدات ارزنده در رسانه های عطش خصوصا وب سایت عطش با نام تولید کننده آن اثر منتشر خواهند شد.
- تولیدات برتر در برخی شبکه های صدا و سیما پخش خواهند شد.
- تولیدات برتر در صفحات برخی خبرگزاری های مطرح کشور پخش خواهند شد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت موکب فرهنگی رسانه ای عطش مراجعه نمایید.

www.Atash.Media